

X International Ontology Congress
Congrés Internacional d'Ontologia
www.ontologia.net

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Under the patronage of
UNESCO

International Scientific Committee: A. Aspect (Paris); P. Aubenque (Paris) F.J. Ayala (California); J. Bouveresse (Paris); †E. Chillida (San Sebastián); A. Grünbaum (Pittsburgh); †W. Lamb (Arizona); T. Marco (Madrid); U. Moulines (München); †I. Prigogine (Bruxelles); H. Putnam (Harvard). **Coordinator:** V. Gómez Pin (Barcelona). **Organizers:** University of the Basque Country, Autonomous University of Barcelona, Fundació Paideia, Chillida Leku Museum.

PHYSIS

DE LES PARTÍCULES ELEMENTALS A LA NATURA HUMANA

Sota la Presidència d'Honor de Daniel Dennett

Sant Sebastià 1-6 d'octubre 2012 / Barcelona 8-9 de octubre de 2012

Alguns conferenciants confirmats:

Arsuaga, J. L. (Co-director of Archaeological Site of Atapuerca - UNESCO World Heritage Centre, Spain).

Ayala F. J. (Geneticist - Irvine, California) National Medal of Sciences USA 2001. Templeton Price 2010.

Bermúdez de Castro J. M. (Co-director of Archaeological Site of Atapuerca - UNESCO World Heritage Centre).

Calvo, T. (Président de l'Institut International de Philosophie).

Denett D. (Philosopher - Austin, USA) Co-Director of the Center for Cognitive Studies.

Echenique P. M. (Donostia International Physics Center). Prize Max Planck in Physics. Príncipe de Asturias Prize.

Giere, Ronald N. (Center for Philosophy of Science University of Minnesota-Twin Cities).

Kochen, S. (Princeton University). Frank Nelson Cole Prize.

Mittelstaedt, P. (Köln University) Founding member of the International Quantum Structures Association.

Moulines, U. (Philosopher - München University) Former President of Gesellschaft für Analytische Philosophie.

Moya, A. (President of the SSBE. Spanish Society of Evolutionary Biology).

Rovelli, C. (Centre de Physique Théorique de Luminy, Marseille).

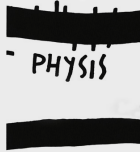
Ruse M. (Philosopher of Biology - Florida University / John Templeton Book Prize, 1999).

Zeilinger A. (Isaac Newton Medal 2007, Wolf-Prize in Physics 2010).

Inscripció i proposta de comunicacions: Les inscripcions acompanyades d'un resum d'una pàgina amb la proposta de comunicació podran registrar-se a través de la pàgina web del congrés (www.ontologia.net) a partir de l'1 de gener de 2012 i fins el 30 de juny 2012. Totes les comunicacions es presentaran a San Sebastià de l'1 al 6 d'octubre de 2012.

Comitè assessor per la X edició: Jordi Agustí (Universitat Rovira i Virgili, Tarragona), Giovanni Boniolo (IFOM-IEO, Milan), Francesc Casadesús (Universitat de les Illes Balears, Mallorca), Barbara Cassin (École Normal Supérieure-CNRS, Paris), Alberto Cordero (Queen's College, New York), Joseph Dauben (Graduate Center, CUNY, New York), Javier Echeverría (Iberbasque, San Sebastián), Miguel Ferrero (Universidad de Oviedo), Francis Wolff (École Normal Supérieure), Gerhard Vollmer (Braunschweig Universität).

Comitè Organitzador: Gotzon Arrizabalaga (UPV-EHU, San Sebastián), Albert Comas (Universitat Autònoma de Barcelona), Iñaki Ceberio (Universidad Austral de Chile), Josep Montserrat (Universitat de Barcelona), José Ignacio Galparsoro (UPV-EHU, San Sebastián), Víctor Gómez Pin (Universitat Autònoma de Barcelona), Juan Ramón Makuso (San Sebastián), Julián Pacho (UPV-EHU, San Sebastián), Àngel Puyol (Universitat Autònoma de Barcelona), Nicanor Ursúa (UPV-EHU, San Sebastián).

Entorn al tema proposat

Des de la primera edició el 1993, el Congrés Internacional d'Ontologia / International Ontology Congress ha tingut com a objectiu principal l'establiment de l'estat de la qüestió respecte a les interrogacions clau de la filosofia fonamental contemplades a la llum de la reflexió contemporània. Per aquest motiu en el seu Comitè Científic Internacional Permanent hi figuren, al costat de filòsofs, eminents representants de la ciència i l'art contemporanis. La majoria d'edicions del Congrés s'han realitzat sota el patrocini de la UNESCO.

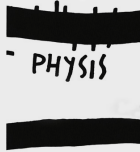
És obvi que la reflexió filosòfico-ontològica sobre la natura, el que en una altra època es deia filosofia natural, no pot realitzar-se sense suport a "la ciència natural de la nostra època", segons l'expressió de Heisenberg. En efecte, s'han d'aplicar a la mecànica quàntica, a la genètica o la paleontologia el que el matemàtic Hilbert deia respecte a l'infinit cantoriana, és a dir, que l'elucidació dels problemes que planteja "lluny de concernir només als interessos d'una disciplina especialitzada, afecta la dignitat mateixa de l'esperit humà".

Aquesta preocupació per establir les bases d'una filosofia natural, per revivificar els grans temes de la filosofia grega projectant-hi la mirada contemporània, pot contemplar-se com la part essencial del projecte del Congrés Internacional d'Ontologia. És, en efecte, constant l'actualització dels problemes, ja sigui per aparició de noves dades científiques o per la temptativa de noves perspectives filosòfiques. I òbviament un dels temes fonamentals és el de la natura. Aquesta *physis* sobre la que Aristòtil s'interrogava, emprant el terme per designar, tant el que explica el comportament aparent de la matèria inanimada, com els trets distintius de les espècies vivents. Sense que aquesta singular espècie animal, que és l'home, sigui excepció a la natura, ens diu Aristòtil, l'inclina al coneixement; perspectiva en la qual el problema de la *physis* es converteix directament en problema central de l'antropologia filosòfica.

Atès que la filosofia és una disciplina que mai no pot fer abstracció del seu propi esdevenir, el congrés espera un ampli nombre de comunicacions i ponències amb un abordatge historiogràfic i filològic. Seran particularment benvingudes aportacions relatives als usos del terme *physis* en els textos grecs, i així mateix es posarà particular atenció a treballs relatius a l'evolució en les concepcions de la natura (en totes les seves accepcions), sigui pel que fa a descobriments científics, sigui quant a l'adveniment de noves posicions ideològiques o religioses.

Més enllà de l'aspecte historiogràfic, el congrés considerarà aspectes que corresponen grosso modo a la seqüència *physis* (en el sentit restringit d'objecte de la ciència avui denominada física) *bios* (objecte potser en primer lloc de la genètica) *logos* (objecte de l'antropologia, lingüística). Ens demanarem sobre el canvi que, per a les nostres representacions de la *physis*, suposa la ciència contemporània, i ho farem amb l'ajuda dels mateixos científics, intentant en particular establir l'estat de la qüestió respecte a dos assumptes centrals:

1) El vincle intrínsec entre física contemporània i els projectes (de vegades promoguts pels mateixos físics, a més a més dels filòsofs) d'actualització de una filosofia natural. Es posarà l'èmfasi en l'enorme

interès filosòfic de la mecànica quàntica, i concretament en el seu pes ontològic. S'intentarà fer directament perceptible que algunes de les constatacions de la disciplina suposen un empenta per a la nostra raó, perquè violenten les idees que tenim sobre els mecanismes que regeixen la natura elemental i, en conseqüència, subverteixen el concepte general que ens en fem.

2) El vincle intrínsec entre la genètica contemporània i les temptatives (també apuntades pels mateixos científics, a més a més dels filòsofs) de configuració d'una antropologia filosòfica que respongui a les exigències del nostre temps. Encara que amb origen en la consideració de la genètica, la reflexió passa inevitablement pels descobriments de la paleontologia (de fet avui és dependent de la mateixa genètica) en relació amb els orígens de l'ésser humà. I òbviament ha de jugar un paper primordial la lingüística, així mateix en algun cas vinculada a la genètica, com va posar de relleu fa pocs anys l'enorme interès despertat pel descobriment d'una probable implicació, en l'emergència del llenguatge, d'una singular mutació en el gen FoxP2 (abreviació de forkheadbox p2).

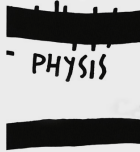
3) Un aspecte indefugible és el de la tècnica i concretament el de les nanotecnologies, vinculades a la nanociència però que no hi són reductibles. La qüestió ontològica i en general la filosofia de la natura romanen òbviament afectades per la possibilitat de generar nous materials (nanomaterials) no existents a la natura, operant a escala nanomètrica sobre materials prèviament existents permetent-ne la transformació. Els sofisticats artefactes tecnològics i les simulacions tridimensionals (realitat virtual) d'àtoms i molècules, que possibiliten transformar l'estructura d'un àtom actuant sobre els seus electrons, tenen un enorme pes a l'hora d'interrogar sobre si hi ha realment trets *omniaplicables* i permanents tant de la *physis* en general com de l'ésser que hi reflexiona, sobre la *physis*. En efecte, la importància antropològica del problema de la tècnica (aquesta *techné* dels grecs traduïble així mateix com a art) s'ageganta en un moment en què l'aliança de la tecnologia i la genètica obren la possibilitat que una espècie influeixi de manera determinant en els mateixos trets que la especifiquen. Perspectiva amb profundes connotacions ètiques i que a alguns inquieta tot i reconèixer els avenços que, per exemple, han fet possible la modelització virtual en el camp de la medicina.

Precedents de la temàtica proposada en anteriors edicions del Congrés Internacional d'Ontologia:

Quatre de les nou edicions del congrés realitzades fins ara, tenen vinculació parcial amb el tema de l'edició ara projectada:

D'una banda, els congressos tercer i quart que van portar per títol respectivament, “Physis from Greek Thought to Quantum Mechanics” i “*Meta tà Physik: A tribute to John Bell*”. Realitzats tots dos sota el patrocini de la UNESCO, hi van prendre part rellevant personalitats de la filosofia i de la física, entre d'altres, el francès Alain Aspect o l'americà i Premi Nobel Willis Lamb (ambdós membres del Comitè Científic Permanent del Congrés).

-El V Congrés Internacional, realitzat sota el patrocini de la UNESCO i la presidència d'honor del genetista Francisco Ayala, va portar per títol "Homologia genètica i singularitat humana". Hi van participar eminents

X International Ontology Congress
Congrés Internacional d'Ontologia

www.ontologia.net

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Under the patronage of
UNESCO

filòsofs i biòlegs, entre els quals hi havia el Premi Nobel Christian de Duve. La reflexió es va perllongar, ampliada ja a la consideració explícita del llenguatge com a centre de la problemàtica en el sisè congrés, realitzat també sota el Patrocini de la UNESCO i la presidència d'honor de Hilary Putnam, en què van participar investigadors de la formació del llenguatge com ara Steven Pinker.

La VIIa edició portava el títol “De la caverna platònica a Internet: El real i el virtual”. Va ser realitzada sota el patrocini de la Unesco i la presidència d'honor del pensador americà John Searle. En la part centrada en la tecnologia del pròxim congrés reprenem algunes de les preocupacions ja abordades aleshores.

PHYSIS